

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 353-02-01472/2020-03
Датум: 29.12.2020. год.
Немањина 22-26
Београд

На основу члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 135/04, 36/09), члана 136. и 141. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. и 39. став 1. тачка 4) Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20) као и члана 23. став 2. и 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), поступајући по захтеву носиоца пројекта „VIBAC BALCANI“ d.o.o., Кочино Село бр. 284, 35 000 Јагодина, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине, по решењу о овлашћењу број: 021-01-29/2020-09 од 09.11.2020. године, доноси:

РЕШЕЊЕ

1. ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта Промене намене просторије бр. 24 из складишта готовог производа у производну целину линије Маргарита 2 (машина за производњу лепљивих трака са основом од папира), на катастарској парцели 2413/75 К.О. Кочино Село, носиоца пројекта „VIBAC BALCANI“ d.o.o., Кочино Село, Јагодина, (у даљем тексту: носилац пројекта).
2. Налаже се носиоцу пројекта да, при изградњи и раду предметног пројекта, у свему испоштује мере заштите животне средине утврђене у предметној Студији, програм праћења утицаја на животну средину (поглавља 8 и 9 Студије), као и услове надлежних органа и организација.
3. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. Ово решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање одобрења за изградњу или уз пријаву почетка извођења пројекта (изградња, извођења радова, промена технологије, промена делатности) према члану 18. Закона о процени утицаја на животну средину.

4. О трошковима поступка биће одлучено посебним решењем

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта је поднео Министарству заштите животне средине захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта Промене намене просторије бр. 24 из склadiшта готовог производа у производну целину линије Маргарита 2 (машина за производњу лепљивих трака са основом од папира), на катастарској парцели 2413/75 К.О. Кочино Село.

Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са решењем о обиму и садржају Студије о процени утицаја на животну средину пројекта Промене намене просторије бр. 24 из склadiшта готовог производа у производну целину линије Маргарита 2 (машина за производњу лепљивих трака са основом од папира), на катастарској парцели 2413/75 К.О. Кочино Село, број 353-02-00079/2020-03 од 12.05.2020. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – Обавештење је објављено у недељним новинама „Нови пут“ дана 02. септембра 2020. године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. Јавна презентација и јавна расправа предметне Студије је одржана 22.09.2020. године у просторијама Градске управе Јагодина.

У току трајања јавног увида није било достављених мишљења заинтересованих органа, организација и јавности у писаном облику.

У складу са чланом 22. Закона о процени утицаја на животну средину образована је Техничка комисија Решењем број: 353-02-01472/2020-03 од 14.08.2020. године. Чланови Техничке комисије су извршили детаљан преглед Студије и пратеће документације. На састанку који је одржан 06.10.2020. године, закључено је да предметна Студија није у потпуности урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину, те да постоје одређени недостаци. Дописом овог органа од 08.10.2020. године, носиоцу пројекта су достављене примедбе/коментари и наложена је измена и допуна предметне Студије. На примедбе/коментаре су одговорили следеће:

- На коментар да Студија о процени утицаја не садржи основне податке о лицима, односно квалификацијама лица која су учествовала у њеној изради, (осим података о одговорном лицу), што је дефинисано Законом о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС, бр. 135/2004 и 36/2009), члан 17, став 3. Такође студија не садржи решење о именовању мултидисциплинарног тима састављеног од лица која поседују доказ о квалификацији за израду студије о процени утицаја, односно за области које су предмет студије у чијој изради учествују, члан 19, став 2 и 3 Закона о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС, бр. 135/2004 и 36/2009).

Одговорено је да је на почетку студије додато решење о именовању мултидисциплинарног тима за израду студије. Приложене су лиценце или уверења чланова мултидисциплинарног тима, као и извод из АПР.

2. На примедбу да у студији није наведена законска регулатива која је коришћена при изради студије.

Одговорено је да је на страни 6 под засебним насловом „Законска регулатива која је коришћена при изради студије“ наведена регулатива коју је Обрађивач студије користио за њену израду.

3. На примедбу да обрађивач никде у Студији није навео да Инвеститор (Носилац пројекта) припада IPPC операторима, односно да је због врсте делатности коју обавља у обавези да прибави Интегрисану дозволу (IPPC) а све сходно Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/04, 25/2015), Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Сл. гласник РС", бр. 84/2005) и Уредби о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе ("Сл. гласник РС", бр. 108/2008) за рад новог постројења, прибавио Интегрисану дозволу.

У складу са чланом 2. Уредбе о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Сл. гласник РС", бр. 84/2005) Vibac Balcani d.o.o. припада постројењима наведеним у тачки 6. Остале активности и то подтакче:

6.1. Индустриски погони за производњу:

- (а) пулпе из дрвета или других влакнастих материјала
- (б) папира и картона, са производним капацитетом који прелази 20 t на дан

6.7. Постројења за површинску обраду материјала, предмета или производа коришћењем органских растварача, посебно за одећу, штампање, превлачење, одмашћивање, водоотпорност, бојење, чишћење или импрегнацију, са капацитетом изнад 150 кг/х или више од 200 т годишње.

С обзиром да већ изграђена постројења превазилазе наведене капацитете Vibac Balcani је прибавио Интегрисану дозволу, па није јасно зашто обрађивач студије није констатовао да ће због изградње нове линије Маргарита 2 доћи до повећања капацитета потрошње органског растварача хексана (VOC материја), односно да ће се пуштањем у рад предметног пројекта повећати емисије VOC материје у ваздух и да је Vibac Balcani у обавези да изврши ажурирање добијене Интегрисане дозволе.

Одговорено је да је у Уводу студије Обрађивач констатовао да је Носилац пројекта Vibac Balcani IPPC оператор и да ће производна линија Маргарита 2 бити предмет новог захтева за интегрисану дозволу.

На комплексу Vibac Balcani хексан је присутан у количини од max 79,2t (3 x 40m³). Сходно Правилнику о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, бр. 41/10 и 51/15) Vibac Balcani није севесо постројење, те не постоји обавеза израде севесо докумената за предметну локацију.

Због поменуте количине хексана Vibac је израдио План заштите од удеса (у складу са Правилником о врсти и количини опасних материја на основу којих се сачињава План заштите од удеса ("Сл. гласник РС", бр. 34/2019) и Правилником о начину израде и садржају плана заштите од удеса („Сл. гласник РС“, бр. 41/2019)) на који је добијена сагласност Сектора за ванредне ситуације Јагодина.

3.a) На примедбу да је на страни 8. Студије потребно уместо „Јагодинска општина“, уписати „Административна територија града Јагодина“. Исправити

Одговорено је да је обрађивач уважио примедбу и исправио у поглављу 2.1. Макролокација

4. На примедбу да поглавље 2 није урађено у складу са Правилником о садржини студије о процени утицаја (Сл.гласник РС бр. 69/2005), не садржи подпоглавље дефинисано чланом

3, став 1, тачка 4) Податке о изворишту водоснабдевања (удаљеност, капацитет, угроженост, зоне санитарне заштите) и о основним хидролошким карактеристикама.

Одговорено је да је поглавље 2 употребљено потпоглављем Подаци о изворишту водоснабдевања (удаљеност, капацитет, угроженост, зоне санитарне заштите) и основним хидролошким карактеристикама.

4.а) На коментар да с обзиром да је постојећи објекат постао легалан на основу Решења о озакоњењу, за предметни пројекат, поглавље 2 предметне студије: Опис локације, допунити са тачком: Усклађеност изабране локације са просторно-планском и урбанистичком документацијом. Позвати се на План детаљне регулације блокова 3 и 4 реона 1 у зони 47 – индустриски комплекс „Јагодина“ („Сл. гласник града Јагодина“, бр. 1/14) и Урбанистички пројекат К.П. 2413/75 и 2413/77 К.О. Кочино село, (потврђени од стране градске управе за урбанизам, грађевинске, комуналне, стамбене и имовинско правне послове града Јагодина, бр. 350-12/2015-04 од 10.02.2015. године) и на Локацијске услове, број предмета ЕОП-МСГИ-37509-ЛОЦ-1/2019, Заводни број 350-02-00593/2019-14 од 28.01.2020. године, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Република Србија.

5. На коментар да у опису локације није наведен плански документ и урбанистички пројекат који обухватају локацију Vibac Balcani, односно обухватају катастарске парцеле на којима се реализује предметни пројекат.

Одговорено је (заједно за коментар 4.а) и 5.) да је Поглавље 2 Опис локације допуњено потпоглављем 2.11. Усклађеност изабране локације са просторно-планском и урбанистичком документацијом.

Документи:

- Просторни план Републике Србије („Сл. гласник РС“, 88/10)
- Регионални просторни план за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа (Сл. гласник РС бр. 39/14),
- Измена Плана детаљне регулације блокова 3 и 4 реона 1 у зони 47 – индустриски комплекс „Јагодина“ („Сл. лист града Јагодина“, бр. 1/14)
- Локацијски услови бр. 353- 44/2015-01 од 13.02.2015.г., (којима су утврђени услови за изградњу индустриског комплекса – фабрике за производњу селотејпа са пратећим садржајима на к.п. бр. 2413/75 и 2413/77 КО Кочино село)
- Урбанистички пројекат КП 2413/75, 2413/76 и 2413/77 К.О. Кочино Село, (потврђени критеријуми за изградњу производног комплекса „Vibac Balcani“ д.о.о.)
- Локацијски услови, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре бр. 350-02-00593/2019-14 од 28.1.2020. (за потребе пројекта Промена намене просторије бр.24 из складишта готовог производа у производну целину линије Маргарита 2)

6. На коментар да на слици бр. 4 није обележена локација предметног пројекта Одговорено је да је обрађивач студије уважио примедбу и на слици 4. Сеизмоловска карта Србије означио положај града Јагодина.

7. На примедбу да је у подпоглављу 3.2.8. Опис технолошко-машинске опреме у поднаслову „Припрема сировина за машину Маргарита 2“ наведено да се у Lico систему додаје дизоцијанат као мреживач и учвршћивач. С обзиром да је дизоцијанат јако токсична материја и налази се на листи севесо материја, у опису је потребно навести поред потрошње ове материје и максималну количину ове материје која се налази на складишту сировина или репроматеријала, начин поступања са истом и у поглављу 7 Процена утицаја на животну средину у случају удеса, потребно је узети у разматрање удесну ситуацију у случају истицања ове материје.

Одговорено је да је обрађивач студије у потпоглављу 3.2.8. Опис технолошко-машинске опреме у поднаслову „Припрема сировина за машину Маргарита 2“ дефинисао потрошњу

дизоцијаната (25 l/dan) као и његову максималну количину на складишту сировина и репроматеријала ($1t \approx 800l$).

У поглављу 7 Процена утицаја на животну средину у случају удеса, узета је у разматрање удесна ситуација у случају истицања ове материје.

Дизоцијанат који служи као умреживач и учвршћивач има токсична својства, али није запаљив. У просторији 24 једино место на коме може доћи до истицања је Lico систем. Исправање дизоцијаната на 20°C је занемарљиво; штетна концентрација честица у ваздуху се може постићи једино распршивањем. Како се дизоцијанат налази у посуди, до распршивања не може доћи.

Конструкција опреме је таква да не може доћи ни до наглог изливања целокупне количине дизоцијаната која се налази на простору комплекса, већ може доћи до постепеног истицања, које се може зауставити, брзим реаговањем присутног људства.

У случају цурења дизоцијаната обезбедити одговарајућу вентилацију и користити личну заштитну одећу. Спречити да изливени производ доспе у канализацију, водене токове или затворене просторе. Покупити песком, земљом, или неким другим инертним материјалом и одложити у контejнере у складу са законском регулативом због тога што контаминирани апсорpcionи материјал може узроковати исту опасност као изливени производ.

8. На примедбу да у потпоглављу 3.3.1. „Намена и капацитет“ нема података о потрошњи дизоцијаната док у потпоглављу 3.3.2. „Карактеристике компоненти које учествују у производном процесу“ такође нема информација о карактеристикама дизоцијаната.

Одговорено је да потпоглавља 3.3.1. „Намена и капацитет“ и 3.3.2. „Карактеристике компоненти које учествују у производном процесу“ су допуњена потрошњом дизоцијаната и његовим карактеристикама. Изоцијанат се набавља у бурадима у количини од $1t (\approx 800l)$ и то по 4 бурета, док се уз машину Маргарита налази посуда из које се дозира изоцијанат, запремине $250l$, што је количина довољна за 10 дана.

9. На примедбу да је у поглављу 3.2.9. „Зоне опасности“ наведено да се из Сушног тунела погона Маргарита 2 одсисава $119\ 500\ m^3/h$ а у поглављу 3.5 Приказ технологије третирања свих врста отпадних материја, наведено је да је капацитет постројења за рекуперацију хексана $180.000\ m^3/h$. С обзиром да исто постројење за рекуперацију хексана опслужује постојећу линију Маргарита 1, која према подацима из студије има исти капацитет, поставља се питање довољности капацитета постројења за рекуперацију хексана.

Одговорено је да је потпоглавље 3.2.8. Опис технолошко-машинске опреме допуњено детаљнијим описом вентилационог режима рада линије Маргарита 2.

Објашњено је да се са производне линије одводи укупна максимална количина ваздуха од $95.000\ m^3/h$ на температури од 105°C . Како би се ова топлота искористила, наведена количина ваздуха, путем рекуператора, који се налази у зони вентилатора, врши предгревање спољашњег свежег ваздуха. На тај начин се врши хлађење отпадног ваздуха, који охлађен на температуру од 55°C има запремину од $81.000\ m^3/h$ и који као такав наставља према главном каналу за рекуперацију односно постројењу за рекуперацију хексана.

У случају рециркулације дела отпадног ваздуха (из сушница 11 до 14, које су на крају линије и у којима исправа најмање хексана) ова вредност је мања за 15%, па количина отпадног ваздуха која се води према постројењу за рекуперацију хексана износи $68.850\ m^3/h$ ($81.000\ m^3/h \times 0.85$) на температури од 55°C .

На овај начин је показано да је капацитет постројења за рекуперацију хексана од $180.000\ m^3/h$ отпадног ваздуха (на температури од 55°C) довољан за рад обе машине ($90.000\ m^3/h$ са Маргарите 1 и мах. $81.000\ m^3/h$ са Маргарите 2).

Поглавље 3.2.9. Зоне опасности је употребљено на начин који приказује описане податке.

Уз Измену и допуну Студије о процени утицаја на животну средину приложен је цртеж 0304-ИДП-6/1-03-11 на ком је графички детаљније приказано одвођење отпадног ваздуха са Маргарите 2.

10. На примедбу да је у поглављу 3.2.6. Опис унутрашње гасне инсталације, описан развод гаса у просторији 24 и наведена је његова потрошња од $220 \text{Nm}^3/\text{h}$ природног гаса, за потребе рада друге линије Маргарита 2.

У опису постројења као и у подпоглављу 3.4 Приказ врсте и количине испуштених гасова, воде и других течних и гасовитих отпадних материја, посматрано по технолошким целинама укључујући емисије у ваздух, испуштање у површинске и подземне водне реципијенте, одлагање на земљиште, буку, вибрације, топлоту, зрачења (јонизујућа и нејонизујућа) и др. није описан ток димних гасова који настају приликом сагоревања природног гаса потребног за загревање ваздуха за сушење премазаних папирних трaka. Из описа не може се закључити да ли је загревање ваздуха индиректно или директно. Ако је директно, како је приказано на слици 8 онда се може закључити да димни гасови од сагоревања природног гаса (CO_2 , CO и NO_x) пролазе кроз систем одсисавања ваздуха са траговима хексана, затим пролазе кроз постројење за рекуперацију и испуштају се у атмосферу на емитеру на коме се испушта отпадни ваздух након рекуперације. Ако је то тако онда треба појаснити зашто се на поменутом емитеру не прати садржај CO и NO_x и позвати се на важећу законску регулативу којом су утврђене врсте загађујућих материја и њихове граничне вредности емисија у ваздух за овај тип постројења. У случају да је загревање индиректно онда треба појаснити где се налазе емитери поменутих димних гасова.

Одговорено је да је у овом поглављу дефинисан начин загревања ваздуха за сушење као директан.

Теоријским разматрањем сагоревања природног гаса, обрађивач студије је закључио да ће сагоревање бити задовољавајуће, и да је због велике количине ваздуха за сушење, удео димних гасова у ваздуху занемарљив, па се због тога не мере CO , NO_x и SO_2 на емитерима постројења за рекуперацију хексана.

11. На примедбу да је у поглављу 3.4 описан постојећи начин управљања отпадом на локацији Vibac Balcani али нема података о процењеним врстама и количинама отпада који ће се генерисати након пуштања у рад нове линије Маргарита 2. У овом делу нема података о количини отпадног ваздуха и концентрацији загађујуће материје хексана у том ваздуху, који се одсисава са линије Маргарита 2 и даље у постројење за рекуперацију хексана. Такође у претпоследњем пасусу у овом поглављу наведено је „Остале производне машине имају емитере у ваздух кроз које се, током производње емитују специфичне загађујуће материје у ваздух које се редовно мере, у складу са одговарајућим законским прописима, а као што је описано у поглављу 9 ове студије“, али није наведен број емитера, врста загађујућих материја које се емитују у ваздух и њихове количине.

Одговорено је да су у поглављу 3.4. Приказ врсте и количине испуштених гасова, воде, и других течних и гасовитих отпадних материја, посматрано по технолошким целинама укључујући емисије у ваздух, испуштање у површинске и подземне водне реципијенте, одлагање на земљиште, буку, вибрације, топлоту, зрачења (јонизујућа и нејонизујућа) и др. приказани резултати мерења емисије за емитере постројења за рекуперацију хексана за рад Маргарите 1, која је извршила овлашћена лабораторија Aerolab из Бограда, у току 2019. године (извештај бр. 31/19-6 од 10.07.2019. и 178/19-6 од 27.12.2019.). Из приложеног се види да су масене концентрације органских једињења изражених као укупан угљеник ТОС [mg/m^3] кретале од $1,13 \text{ mg/m}^3$ до $3,11 \text{ mg/m}^3$, што је вишеструко мање од 150mg/Nm^3 прописаних чланом 11 Уредбе о листи индустријских постројења и активности у којима се контролише емисија испарљивих органских једињења, о вредностима емисије испарљивих

органских једињења при одређеној потрошњи растварача и укупним дозвољеним емисијама, као и шеми за смањење емисија („Службени гласник РС”, број 100/2011).

Са машина се одводи приближно једнака количина отпадног ваздуха са max . концентрацијама хексана $11,11\text{g/m}^3$, те може се очекивати да се вредности масене концентрације органских једињења изражених као укупан угљеник ТОС [mg/m^3], при раду обе машине (Маргарита 1 и Маргарита 2), неће променити, тј. и даље ће задовољавати ГВЕ прописану Уредбом.

Студијом је прописано да је потребно да се мерењима од стране овлашћене лабораторије, у току пробног рада, покаже вредност масеног протока органских једињења изражених као укупан угљеник ТОС [g/h].

У поглављу 3.4 је дат опис управљања отпадом, врсте оптпада које се генеришу приликом рада Маргарите, као и начин поступања са појединим врстама отпада, као и предате количине у претходној години. Извештаји о испитивању отпада су приложени изменама и допунама студије.

Дефинисано је генерисање отпадних вода на постројењу за рекуперацију хексана. Отпадне воде се мере на овом постројењу као и на збирној шахти. Приказана су мерења отпадних вода са овог постројења за 2019. годину, на основу којих се може закључити да је квалитет отпадне воде, узорковане из шахте за отпадне воде са рекуперације на локацији Vibac Balcani doo у Јагодини у време узорковања (за сва мерења у току 2019. години) био усаглашен са максимално дозвољеним концентратијама (МДК), прописаним Правилником о техничким и санитарним условима за упуштање отпадних вода у градску канализацију (Општински Сл. Гласник општине Јагодина, бр. 7/1992, члан 10), Уредбом о Граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово доношење (Сл. Гласник РС, бр. 67/2011, 48/2012 и 01/2016, Прилог 2, III Комуналне отпадне воде, табела 1) и интегрисаном дозволом бр. 353-01-00577/2018-03 од 18.03.2020.год.

Приказано је и мерење бунарске воде из јуна и децембра 2019. године.

У овом поглављу су табеларно приказани остали емитери у Vibac Balcani, са карактеристикама емисије (mg/m^3 , kg/god и ГВЕ) уз напомену да ови емитери нису предмет студије.

12. На примедбу да је у поглављу 3.5 у првом пасусу наведен текст „Отпадни ваздух који настаје у процесу сушења се одводи на пречишћавање у постројење за рекуперацију хексана које није предмет овог пројекта. Ово постројење је од великог значаја, звог тога што је хексан, који се користи као растварач, лако испарљив и са ваздухом ствара експлозивне смеше. Удео хексана у адхезиву је око 80%, што јесте тачно са аспекта заштите од пожара и експлозија, али овде се ради о студији о процени утицаја и битно је истаћи да хексан припада категорији VOC материја, односно загађујућој материји чије емисије у ваздух су строго контролисане и уређене законском регулативом.

У овом поглављу код описа рекуперације хексана није наведена концентрација хексана у пречишћеном ваздуху нити је описано како се након регенерације адсорбера воденом паром, на линији Маргарита 2 неће генерисати отпадне воде, али индиректно се генеришу на постројењу за рекуперацију хексана при регенерацији адсорбера, што се не може занемарити.

Одговорено је да је у овом поглављу дефинисано да је испуштање хексана, који је лако испарљива органска супстанца, у животну средину контролисано Уредбом о листи индустријских постројења и активности у којима се контролише емисија испарљивих органских једињења, о вредностима емисије испарљивих органских једињења при одређеној потрошњи растварача и укупним дозвољеним емисијама, као и шеми за смањење емисија ("Службени гласник РС", број 100 /11). Детаљније је описано постројење за рекуперацију хексана и начин раздавања хексана и водене паре. Концентрација хексана у пречишћеном ваздуху у две кампање у току 2019. године износила је од $1,13\text{ mg/m}^3$ до $3,11$

mg/m^3 . Мерењима у току пробног рада Маргарите 2 ће се утврдити вредност масеног протока органских једињења изражених као укупан угљеник ТОС [g/h].

13. На примедбу да је у поглављу 6.1.1. Описани квалитет ваздуха у току изградње у супротности са типом предметног пројекта с обзиром да се ради о пренамени постојећег објекта за шта није потребна грађевинска механизација. У истом опису помињу се полициклични ароматични угљоводоници (РАН) као продукти сагоревања дизел горива, али исти нису приказани у табели која се налази у оквиру овог подпоглавља. За приказану табелу није наведен извор података.

14. На примедбу да се у подпоглављу 6.1.3. поново помиње ископ земљишта за потребе бетонског темеља што је у супротности са типом предметног пројекта где се ради о пренамени постојећег изграђеног објекта.

Одговорено је (заједно за примедбе 13. и 14) да је обрађивач студије уважио примедбе 13 и 14 и отклонио неусаглашености.

Првобитном израдом обрађивач студије није добро сагледао употребу механизације на извођењу пројекта. Даљом анализом је установљено да неће бити потребна значајна употреба механизације, која би могла да има негативан утицај на квалитет ваздуха.

14.a) На примедбу да су на странама 72 до 74 у подпоглављу 6.2. Преглед утицаја на животну средину у току редовног рада постројења (тачке 6.2.1. до 6.2.12) описи утицаја дати као да се ради о нетехничком резимеу. У студији о процени утицаја није довољно дати лiteralне описе утицаја. Наиме, могући негативни утицаји на животну средину у току редовног рада пројекта морају се квантификовати, односно морају се дати прорачуни. Ово значи да треба дати тачне количине и јединице мере за сваки од улаза и излаза, као и за отпадне токове (нпр: у тонама, килограмима, m^3 , m^3/h , lit/h, kW итд).

Поглавље допунити и дорадити.

Одговорено је да је у поглављу 6.2. Преглед утицаја на животну средину у току редовног рада постројења детаљније описан утицај на животну средину, нарочито што се тиче квалитета ваздуха, вода, земљишта, нивоа буке, вибрација, топлоте и зрачења.

15. На примедбу да у подпоглављу 6.2.1. нису наведени подаци о количини отпадног ваздуха нити концентрација загађујуће материје у истом, а с обзиром да се ради о VOC материји није описан утицај ове материје на ваздух. Скреће се пажња обрађивачу студије да при процени утицаја на квалитет ваздуха мора узети у обзир да оператор Vibac Balcani због капацитета потрошње VOC материје (хексан) на већ изграђеном постројењу има статус IPPC оператора, односно припада великим загађивачу, тако да пуштањем у рад нове линије Маргарита 2, повећаће се потрошња хексана као VOC материје и њена емисија у ваздух.

Такође у истом подпоглављу наведена је следећа констатација: „Остале производне машине имају емитере у ваздух које се редовно мере, у складу са одговарајућим законским прописима, а као што је описано у поглављу 9 ове студије“ што не може бити прихватљиво за студијско разматрање, да се у делу процене утицаја на ваздух наведе да се емитују „специфичне материје“ без њихових карактеристика и количина и њиховог утицаја на животну средину.

Одговорено је да је детаљније описан ток отпадног ваздуха са линије Маргарита 2 и законска регулатива којом је уређено испуштање ових материја у ваздух.

Постројење за рекуперацију хексана је до сада радило са 50% пројектованог капацитета. Радом нове линије доћи ће до повећања протока отпадних гасова (са 90 000 на 171 000 m^3/h). Мерењима у току пробног рада Маргарите 2 утврдиће се да неће доћи до промене концентрације хексана у отпадним гасовима, тј. масене концентрације органских једињења изражених као укупан угљеник ТОС [mg/m^3], и да ће и даље задовољавати ГВЕ прописану Уредбом. Мерењем у току пробног рада машине Маргарита 2 ће се такође утврдити вредност масеног протока органских једињења изражених као укупан угљеник ТОС [g/h]. Нова линија Маргарита 2 ће бити предмет новог захтева за IPPC дозволу.

Табеларно је приказан списак емитера у оквиру Vibac Balcani d.o.o. у Јагодини, са закључком о њиховој усклађености са одговарајућом законском регулативом приликом мерења која је извршила лабораторија Аеролаб из Београда у току 2019. године (извештај бр. 31/19-6 од 10.07.2019. и 178/19-6 од 27.12.2019.) уз напомену да рад ових емитера није предмет студије и детаљније је описан у захтеву за IPPC дозволу.

16. На примедбу да је у подпоглављу 6.2.2. наведена паушална процена „Радом машине Маргарита 2 се не производе отпадне материје па не може доћи до њиховог испуштања и појаве негативног утицаја на квалитет вода“. Скреће се пажња обрађивачу да се са линије Маргарита 2 одсисава ваздух са присуством хексана и одводи на постројење за рекуперацију хексана и да се регенерација адсорбера на постројењу рекуперације врши воденом паром, па није јасно како се раздваја кондензат водене паре од регенерисаног хексана и где се тај кондензат испушта. Без обзира што се рекуперација хексана одвија на постојећем постројењу, обрађивач студије не може занемарити да рад нове линије Маргарита повећава количину хексана која се регенирише воденом паром па се да закључити да рад нове линије има индиректан утицај на квалитет отпадних токова постројења на рекуперацију хексана.

Одговорено је да је Подпоглавље 6.2.2. употребљено описом раздвајања хексана и воде. На постројењу за рекуперацију хексан и вода се скупљају са дна адсорбера у односу 3:1. Течност која се испушта из адсорбера пролази кроз кондензаторе да би се извршила кондензација и снизила температура, а затим одлази на сепаратор на коме се одвија сепарација воде и хексана. Хексан се одводи у резервоаре за складиштење, док се вода са траговима хексана (20 mg/l) шаље у скрубер са испуном којим се додатно смањује концентрацију хексана у води, до односа 1:10. Пречишћена вода се враћа у процес и користи као расхладна. У постројењу за рекуперацију хексана се повремено генерише отпадна вода максималне количине $Q = 1,67 \text{ l/s}$, која се контролисано испушта у технолошку канализацију која се потом шаље на градско постројење за пречишћавање отпадних вода. У поглављу 3.4 студије су приказана мерења отпадних вода са овог постројења 2019. годину, на основу којих се може закључити да је квалитет отпадне воде, узорковане из шахте за отпадне воде са рекуперације на локацији Vibac Balcani doo у Јагодини у време узорковања (за сва мерења у току 2019. години) био усаглашен са максимално дозвољеним концентрацијама (МДК), прописаним Правилником о техничким и санитарним условима за упуштање отпадних вода у градску канализацију (Општински Сл. Гласник општине Јагодина, бр. 7/1992, члан 10), Уредбом о Граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Сл. Гласник РС, бр. 67/2011, 48/2012 и 01/2016, Прилог 2, III Комуналне отпадне воде, табела 1) и интегрисаном дозволом бр. 353-01-00577/2018-03 од 18.03.2020. год.

17. На примедбу да се у поглављу 7 скреће пажња обрађивачу студије да је заштита од хемијског удеса регулисана Законом о заштити животне средине („Сл.гласник РС“ бр.135/2004,36/2009-др.закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон), чл. 38,58,60 и 60а за севесо постројења уколико на свом постројењу или комплексу имају опасне материје у количини које су једнаке или веће од количина прописаних Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер Севесо постројења, односно комплекса (“Сл.гласник РС” бр. 41/2010, 51/2015 и 50/2018) и Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС", бр. 87/2018) уколико на свом постројењу или комплексу имају опасне материје у количини које су једнаке или веће од количина прописаних Правилника о врсти и количини опасних материја на основу којих се сачињава План заштите од удеса ("Сл. гласник РС", бр. 34/2019).

У складу са тим обрађивал студије у поглављу 7 треба да пружи информацију ком типу постројења припада оператер Vibac Balcani пре реализације предметног пројекта и да ли ће

реализацијом предметног пројекта доћи до промена количина опасних материја и како се то одражава на статус оператера са аспекта заштите од удеса. Уколико се не мења постојећи статус оператера, онда је потребно у поглављу 8 дефинисати меру да је Оператор у обавези да изврши ажурирање постојећих докумената које је оператер урадио ради заштите од удеса.

Поглавље 7 је потребно преуређити тако што ће се прво идентификовати све опасне материје које се користе на линији Маргарита 2 (хексан, природни гас, дизоцијанат и др), њихове количине и карактеристике и на основу тих информација извршити процену њиховог утицаја у случају истицања и настанка пожара, експлозија или токсичног дејства. У случају процене да може доћи до већих истицања опасних материја, обавезно извршити математичко моделирање негативних ефеката и исте приказати нумерички и графички на ситуационом плану или google снимку. По основу резултата добијених математичким моделирањем извршити процену последица и ризика од удеса.

Одговорено је да је носилац пројекта дефинисан као IPPC оператер, али не и севесо оператер. Обзиром на то да се на локацији налазе три резервоара са укупном количином за сва три резервоара до 79,2 t н-хексана, за предметну локацију постоји обавеза израде Плана заштите од удеса због еко-токсичности. Извођењем пројекта неће доћи до повећања количине хексана на производно-пословном комплексу па се статус Носиоца пројекта у смислу севесо постројења неће променити.

Поглавље 7 је преуређено тако да су на почетку дате карактеристике опасних материја (хексана, природног гаса и дизоцијаната), а затим су приказане и анализиране могуће удесне ситуације – просипање хемикалија и појава пожара. Установљено је да су пројектом предвиђене све мере за спречавање већег удеса. Моделовање није извршено, обзиром на то да је анализом закључено да неће доћи до истицања великих количина флуида због присуства људства које може брзо реаговати на истицање флуида.

18. На примедбу да је у поглављу 8 потребно навести мере у току изградње (реконструкције) и мере у току рада нове линије Маргарита 2.

У мерама заштите од удеса дефинисати меру ажурирања постојећег документа заштите од хемијског удеса због изградње линије Маргарита 2.

С обзиром да оператер поседује Интегрисану дозволу потребно је дефинисати меру ажурирања Интегрисане дозволе због изградње линије Маргарита 2.

18.a) На примедбу да поглавље 8. Опис мера предвиђених у циљу спречавања и где је то могуће, отклањања сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину, нарочито поглавља 8.2 и 8.3 нису квалитетно обрађена. Предвиђене мере које су описане, морају бити јасно дефинисане и обавезујуће за носиоца пројекта.

Ове мере су подложне контроли од стране надлежне инспекције и комисије за Технички преглед и морају бити таксативно наведене.

У том смислу, обрађивач студије може искористити квалитетне описе из следећих поднасловова студије и претворити их у одговарајуће мере:

- Опис дојаве пожара и детекције експлозивних гасова
- Систем детекције експлозивних гасова
- Термотехничке инсталације – општа вентилација
- Инсталација стабилног система за гашење пожара CO
- Сигурносни системи вентилације
- Систем за детекцију функционисања вентилације

Поглавља 3.4, 3.5 и 7.

18.b) На примедбу да поглавље 8. Опис мера предвиђених у циљу спречавања и где је то могуће отклањања сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину. Опис мера дат на странама 77 до 80 предметне студије допунити тачком Мере током редовног рада пројекта.

Одговорено је (заједно за примедбе 18., 18.a) и 18.b)) да је поглавље 8 преуређено тако да има шест потпоглавља.

У потпоглављу 8.1. дате су мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење

Осим мера прописаних законом дефинисано је и :

- » Мере у току реализације пројекта
- » Мере у току редовног рада пројекта
- » Мере превенције и мере које ће се предузети у случају удеса
- » Планови и техничка решења заштите животне средине (рециклирање, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација и др.)
- » Мере заштите по престанку рада Маргарите 2

У складу са примедбама предвиђена је мера ажурирања постојећег документа заштите од хемијског удеса, као и израда нове Интегрисане дозволе због изградње линије Маргарита 2. 19. На примедбу да у поглављу 9 Програм праћења утицаја на животну средину – Мониторинг није јасно да ли има нових емитера на којима се врши контрола квалитета отпадних токова због рада нове линије Маргарита 2 која је предмет ове студије.

За отпадне воде није наведена законска регулатива која уређује мониторинг отпадних вода код оператора Vibac Balcani.

Дати образложење зашто програм праћења утицаја на животну средину није предвиђен мониторинг подземних вода.

Мониторинг земљишта дефинисати према Правилнику о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта ("Службени гласник РС", бр. 102 /2020.), Прилог 1 и Прилог 2 и Уредби о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту ("Службени гласник РС", бр. 30/2018 и 64/2019)Прилог 1.

19.a) На примедбу да је на странама 80 до 85 студије у поглављу 9 Програм праћења утицаја на животну средину дат опис програма праћења преузет из студије о процени утицаја на животну средину изведеног пројекта: Пословно-производни комплекс – Фабрика за производњу средстава за лепљење, на катастарским парцелама број 2413/75, 2413/76 и 2413/77 КО Кочино село, град Јагодина, коју је израдила „Деконта“ д.о.о. Београд и на коју је исходована сагласност октобра 2017. године.

У предметној студији на више места је напоменуто да производне линије изграђене и пуштене у раније нису предмет процене утицаја.

Табеларни приказ програма праћења животне средине кориговати тако што ће се дати програм праћења који се односи на предметни пројекат.

Одговорено је (заједно за примедбе 19., и 19.a)) да је поглављем 9 дефинисано да нема нових емитера на којима се врши контрола отпадних токова због рада нове линије.

Поглавље је преуређено тако да има пет поглавља (Мониторинг емисије загађујућих материја у ваздух, воде, подземне воде, земљиште и ниво буке). У сваком поглављу су дефинисани извори, параметри који се прате, граничне вредности, учесталост мерења и законска регулатива којом је уређен мониторинг.

Дефинисана је законска регулатива којом је уређен мониторинг отпадних вода и Vibac Balcani d.o.o.

Објашњено је да процесом производње лепљивих трака са основом од папира не долази до производње отпадних вода те оне не могу имати негативан утицај на животну средину. На постројењу за рекуперацију хексана на коме се прерађује ваздух са Маргарите 2 се повремено могу генерисати отпадне воде, које се са осталим технолошким водама испуштају у градску канализацију и даље на градски пречистач.

У поглављу 9.3. Емисија загађујућих материја у подземне воде укратко је дефинисан мониторинг подземних вода који је прописан IPPC дозволом.

У поглављу 9.4. Емисија загађујућих материја у земљиште дефинисан је у складу са Правилнику о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта ("Службени гласник РС", бр. 102 /2020.), Прилог 1 и Прилог 2 и Уредби о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту ("Службени гласник РС", бр. 30/2018 и 64/2019) Прилог 1.

Из поглавља 9 избачен је мониторинг емисије са производних линија које нису предмет ове студије.

По достављању допуњене Студије чланови Техничке комисије су извршили преглед исте па је на другом састанку, који је одржан 28.12.2020. године констатовано да је носилац пројекта поступио у складу са дописом овог органа за допуну предметне Студије, па је Техничка комисија, на основу тога, дала предлог да се изда сагласност на предметну Студију. Закључено је да предметна Студија о процени утицаја на животну средину, након извршене дораде/допуне, садржи све неопходне податке и документацију на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току извођења пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта.

На основу наведеног, решено је као у диспозитиву.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину.

Плаћена је Републичка административна такса за Захтев за давање сагласности на студију процене утицаја у износу од 134.680,00 динара (за пројекат преко 1000 m²), у складу са Законом о републичким административним таксама ("Службени гласник РС", бр. 43/2003, 51/2003 - испр., 61/2005, 101/2005 - др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - усклађени дин. изн., 55/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012, 47/2013 - усклађени дин. изн., 65/2013 - др. закон, 57/2014 - усклађени дин. изн., 45/2015 - усклађени дин. изн., 83/2015, 112/2015, 50/2016 - усклађени дин. изн., 61/2017 - усклађени дин. изн., 113/2017, 3/2018 - испр., 50/2018 - усклађени дин. изн., 95/2018 и 38/2019- усклађени дин. изн.), тарифни број 186.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Ово Решење је коначно у управном поступку. Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, ул.Немањина

9, у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

Доставити:

- Носиоцу пројекта - „VIBAC BALCANI“ d.o.o.,
Кочино Село бр. 284, 35 000 Јагодина
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини;
- Архиви.